

N:o 51.

Ank. till Riksd. kansli den 23 mars 1896, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående ändrad lydelse af 41 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Andra Kammaren har till lagutskottet hänvisat en af herr *A. Ericson* i Ransta väckt motion, n:o 62, så lydande:

»I Kongl. Maj:ts nådiga förordning om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 § 41 bestämmes, hvilka personer i anseende till sin tjenstemannaställning ej må varda ledamöter i kommunalnämnden. Bland dessa personer nämnas äfven folkskolelärare. Hvarför en kommun skall varda förhindrad att, der den så lämpligt finner, invälja en folkskolelärare i kommunalnämnden, kan jag ej fatta, då folkskoleläraren ej är redovisningsskyldig till eller på annat sätt står i sådant förhållande till kommunen, som gör honom olämplig till uppdraget. Tvärt om har det oftast visat sig, att förhållandet är motsatsen, och folkskoleläraren är en både duglig och lämplig ledamot i kommunalnämnden och fattigvårdsstyrelsen. Trots åberopade kongl. förordnings föreskrifter har ock många kommun icke blott invalt folkskoleläraren i kommunalnämnden och fattigvårdsstyrelsen, utan derjemte äfven valt honom till nämndens ordförande. Så har, åtminstone inom Vestmanlands län, mångenstädes förekommit. I fall man fruktar, att ett sådant uppdrag skulle kunna menligt inverka på skolans skötsel, så lära nog vederbörande tillse, att så ej sker.

Då således här i lag förekommer en olämplig bestämmelse, som dessutom flerstädes ej efterlefves, torde det vara skäl, att härvid vidtages förändring.

Jag får därför vördsamt föreslå, att Riksdagen för sin del måtte besluta sådan förändring i 41 § af här ofvan åberopade nådiga förordning, att ordet folkskolelärare der uteslutes.»

Förslag i enahanda rigtning hafva vid 1878 och 1880 års riksdagar framstälts, men blifvit af lagutskottet afstyrkta och af Riksdagen afslagna.

Utskottet kan ej finna den af motionären föreslagna förändringen vara af behovet påkallad eller ens lämplig. Så vidt utskottet kunnat erfara, har icke inom kommunerna i allmänhet försports någon brist på personer, som äro lämpliga att i kommunalnämnd inväljas, och under sådana förhållanden synas tillräckliga skäl ej föreligga att upphäfva det för folkskolelärare i detta afseende stadgade förbud. Ty det är, enligt utskottets tanke, af stor vigt att folkskolelärarne få ostördt egna sin tid och sina krafter åt undervisningen och de öfriga pligter, som deras kall dem ålägga; och det torde ej kunna bestridas, att deras användning i kommunala värf i större utsträckning än nu är medgifvet skulle kunna bereda olägenheter i ifrågavarande afseende.

Dertill kommer, att folkskoleläraren, med hänsyn till de om hans tillsättande och entledigande gällande bestämmelser, icke i allmänhet har den sjelfständiga ställning inom kommunen, som för utöfning af dylika förtroendeuppdrag erfordras.

På dessa grunder hemställer utskottet,

att herr Ericsons ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 23 mars 1896.

På lagutskottets vägnar:

E. von KRUSENSTJERNA.
